

Қазақстан Республикасы Оқу- ағарту министрлігі
«Жетісу облысының Білім басқармасы» ММ
«Талдықорған жоғары аграрлық-технологиялық колледжі» ШЖҚ МКК

ПЕДАГОГ, КОЛЛЕДЖ ҚЫЗМЕТКЕРІНІҢ АР- НАМЫС ЖӘНЕ ӘДЕП КОДЕКСІ

1. Жалпы ережелер

1. Осы Педагог қызметкерлерінің ар-намыс және әдеп кодексі (бұдан әрі – Кодекс) «Жетісу ауданының әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің «Талдықорған агротехникалық колледжі» мемлекеттік кәсіпорнының (бұдан әрі – колледж) жүйелік басқару құжаты болып табылады.) ұстаздар мен қызметкерлердің негізгі қағидаларын, мінез-құлық нормаларын, сондай-ақ моральдық-этикалық нұсқауларды белгілейді.

2. Осы Кодекс Қазақстан Республикасының Конституциясына, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашалағы № 410-V ҚРЗ Заңына, Қазақстан Республикасының шілдедегі Заңына сәйкес әзірленді. 2007 жылғы 27 № 319-III «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI «Педагог мәртебесі туралы» Заңы, Қазақстан Республикасы Білім министрінің бұйрығымен. Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 "Мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік ұйымдар қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" орта білімнен кейінгі білім беру, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мамандандырылған, арнайы, білім беру ұйымдары, балалар мен ересектерге арналған қосымша білім беру ұйымдары», Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 11 мамырдағы бұйрығымен. №190 «Педагогикалық әдептің кейбір мәселелері туралы», Жарғы және колледж басшысының бұйрықтары.

3. Осы Кодекс Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде, «Білім туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы», «Білім туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» заңдарымен қабылданған жалпыға бірдей танылған адамгершілік қағидағтарына, педагогикалық әдеп қағидағтарына және Қазақстан Республикасының нормаларына негізделеді. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Педагогикалық әдептің кейбір мәселелері туралы» бұйрығымен, сондай-ақ жүйені басқарудың ішкі құжаттарының талаптары: миссия, Академиялық адалдық кодексі, Саясат, сапа мақсаттары туралы, Ішкі еңбек тәртібі.

4. Педагогикалық әдеп – оқытушылар мен колледж қызметкерлерін басшылыққа алатын педагогикалық әдептің жалпы принциптері мен нормаларының жиынтығы.

5. Педагогтардың осы Кодексті білуі және сақтауы олардың кәсіби қызметі мен еңбек тәртібінің сапасын бағылау өлшемдерінің бірі болып табылады.

6. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 15 сәуірдегі № 145 бұйрығымен бекітілген Педагогикалық қызметкерлер лауазымдарының тізбесіне сәйкес педагог қызметкерлер қатарына:

- 1) колледж басшысы;
- 2) колледж басшысының қызмет бағыттары бойынша: оқу-тәрбие ісі, оқу-тәрбие жұмысы, оқу-өндірістік жұмысы, ақпараттық технологиялар жөніндегі орынбасары;

3) зертхананың, кабинеттің меңгерушісі; білім беру ұйымдарындағы оқу-өндірістік, оқу-әдістемелік, тәрбиелік қызметпен, ұйымдастыру-бұқаралық жұмыстармен, ғылыми-зерттеу жұмыстарымен тікелей айналысатын бөлім; кеңсе-тіркеуші (оқу бөлімі), оқу-өндірістік (оқу) шеберханасы/зертхана;

4) құрылымдық бөлімшенің (басқарманың) басшысы (басшысы);

5) жалпы білім беретін және арнайы пәндер оқытушысы;

6) бастапқы әскери және технологиялық дайындықтың оқытушы-ұйымдастырушысы

7) элеуметтік педагог;

8) педагогикалық психолог;

9) арнайы педагог (дефектолог, саңыраулар педагогы);

10) жатақхана оқытушысы;

11) жастар ісі жөніндегі инспектор;

12) сурдоаудармашы;

13) аға бригадир, өндірістік оқыту шебері; магистр – өндірістік оқыту оқытушысы;

14) колледж әдіскері, оқу-әдістемелік бірлестігінің әдіскері;

15) оқу-тәрбие қызметіне тікелей қатысатын музыка жетекшісі, концертмейстер, концертмейстер, хореограф, көркемдік жетекші.

7. Колледждің оқытушылары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілер болып табылады.

8. Осы Кодекстің мақсаты корпоративтік мәдениетті дамытуға, колледж қызметкерлері арасында тиімді өзара іс-қимылды қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады.

9. Басшының орынбасарлары мен басқарма басшылары осы Кодекс талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді. Өзара міндеттемелерді сақтау сындарлы жұмыстың қажетті шарты болып табылады.

10. Осы Кодекстің мәтіні колледжде көрнекті жерде орналастырылуы және оқу процесінің барлық қатысушылары үшін колледждің интернет-ресурсында орналастырылуы тиіс.

11. Барлық оқытушылар мен колледж қызметкерлері онымен жазбаша түрде танысуға міндетті. Жаңадан қабылданған қызметкерлер де осы Кодекспен белгіленген тәртіппен танысуға тиіс.

12. Педагогқа қатысты іс жүргізу және олардың негізінде қабылданған шешімдер оның жазбаша келісімімен ғана жария етілуі мүмкін

2. Терминдер, анықтамалар және аббревиатуралар

Осы Кодексте Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінен, Қазақстан Республикасының "Педагог мәртебесі туралы", "Білім туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" заңдарынан мынадай ұғымдар мен терминдер пайдаланылады:

1) мемлекеттік қызмет – мемлекеттік қызметшілердің қазыналық кәсіпорындардың, мемлекеттік мекемелердің міндеттері мен функцияларын жүзеге асыруға, мемлекеттік органдарды ұстауды жүзеге асыруға және олардың жұмыс істеуін қамтамасыз етуге бағытталған өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін орындау жөніндегі кәсіптік қызметі;

2) мемлекеттік қызметші – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қазыналық кәсіпорындарда, мемлекеттік мекемелерде ақы төленетін штаттық

лауазымды атқаратын және оларға жүктелген міндеттерді іске асыру мақсатында лауазымдық өкілеттіктерді жүзеге асыратын адам. және функцияларын жүзеге асырады, мемлекеттік органдарды ұстауды жүзеге асырады және олардың жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;

3) мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдардың, соларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл жағдайда осы адамдардың жеке мүдделері құқық бұзушылықтың бұзылуына әкеп соғуы мүмкін. -өздерінің қызметтік міндеттерін орындауы және (немесе) тиісінше орындамауы;

4) педагог – тиісті бейін бойынша педагогикалық немесе өзге де кәсіптік білімі бар және оқушыларды оқыту мен тәрбиелеу, әдістемелік қамтамасыз ету немесе оқу-тәрбие қызметін ұйымдастыру жөніндегі педагогтың кәсіптік қызметін жүзеге асыратын адам;

5) педагогикалық әдеп – Қазақстан Республикасының педагог мәртебесі туралы заңнамасында белгіленген педагог қызметкерлердің мінез-құлық нормалары;

6) еңбек тәртібі – қызметкерлер мен жұмыс берушінің еңбегін ұйымдастыру жөніндегі қатынастарды реттеу тәртібі;

7) қызметкер – жұмыс берушімен еңбек қатынастарында болатын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

3. Негізгі корпоративтік құндылықтар:

1) меритократия: колледждің жалпы нәтижесіне әрқайсысының қосқан үлесі мен жетістіктерін бағалаудағы әділдік пен объективтілік;

2) құрметтеу: ұжымның басқа мүшелеріне құрметпен қарау;

3) адалдық: әріптестеріңізге, студенттеріңізге және серіктестеріңізге адалдық;

4) ашықтық: байланыстар мен серіктестерге ашықтық;

5) командалық рух: бірлескен қызметтен жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін ынтымақтастық;

6) сенім: өзара көмек және сенім мәдениетіне берілгендік;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік

4. Педагогикалық этиканың негізгі принциптері

14. Моральдық әдептілік, колледж мүддесіне адалдық, кәсіби борышқа адалдық оқытушылар мен колледж қызметкерлерінің мінез-құлық моральдық-этикалық стандартының негізін құрайды.

15. Педагогикалық этиканың негізгі принциптері:

1) адалдық:

Мұғалімнің саналылығы оның оқыту мен тәрбиелеу нәтижесі үшін жауапкершілігін, өз іс-әрекетіне түзетулер енгізу қабілетін, сыни және рефлексияның дамыған қабілетін, кез келген пікірге, студенттерге, олардың ата-аналарына немесе заңды өкілдеріне, әріптестеріне ашықтығын білдіреді;

2) адалдық:

Мұғалімнің адалдығы оның бағалау іс-әрекетінің ашықтығын, өзі жасайтын білім беру ортасының ашықтығын білдіреді. Адалдық мұғалімге оқушылардың, олардың ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің, әріптестерінің құқықтарын бұзуға тыйым салады;

3) жеке тұлғаның ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу:

Мұғалім студенттердің, олардың ата-аналарының немесе заңды өкілдерінің, оның кәсіби назарында болған адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтейді, олармен қарым-қатынаста әдептілік танытады. Ол баланың дамуын шын жүректен қалайды, оған әрқашан көмектесуге дайын, оның тұлғалық өсуінің дамуына үлес қосу үшін оқушының жетістігін (сәтсіздігін) бағалауда нәзіктік береді;

4) патриотизм:

Ұстаз өз Отаны – Қазақстан Республикасына, тарихына, салт-дәстүріне, тіліне адалдықпен, сүйіспеншілікпен қарайды. Қазақстан Республикасының мәдени-тарихи дәстүрлерін сақтайды, студенттерге осы көзқарасты береді;

5) жалпы адамзаттық құндылықтарды құрметтеу:

Жалпы адамзаттық құндылықтардың басымдылығын түсіне отырып, ұстаз әрбір ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін, құндылықтарын, қадір-қасиетін құрметтейді.

Мұғалім ұлтаралық қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді, оқушылардың жасына, жынысына, тіліне, ұлтына, дініне, азаматтығына, тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына немесе кез келген басқа түріне қарамастан барлық ұлттардың және барлық адамдардың құқықтары мен қадір-қасиетіне құрметпен қарауды оятады. Жағдайлар;

Мұғалімнің толеранттылығы оқушыларға, олардың ата-аналарына немесе заңды өкілдеріне төзімділікті, олардың әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге, мәдениетке, наным-сенімге, туған және тұрғылықты жеріне деген көзқарасына, сондай-ақ төзімділігін білдіреді. оқушылардың жетілмегендігін түсіну және жұмыста есепке алу қабілеті.

Мұғалім оқушылар ұжымында сенім мен сыйластық ахуалын құруға ықпал етеді;

6) кәсіби ынтымақтастық:

Мұғалім мамандығының беделіне қамқорлық жасайды, әріптестерінің абыройы мен абыройын құрметтейді, ұстаз беделі мен мәртебесіне нұқсан келтіретін әрекеттерге жол бермейді.

Әріптестеріңіздің сеніміне қиянат жасауға, олардың кәсіби міндеттеріне кедергі келтіруге немесе оларға қандай да бір зиян келтіруге кез келген нысанда жол берілмейді. Мұғалім әріптестеріне теориялық және әдістемелік шеберлік деңгейін көтеруге, шығармашылық қабілеттерін дамытуға көмектеседі, қиын жағдайда әріптестеріне көмекке келеді. Кәсіби ынтымақтастық жалғандық пен әділетсіздікті ақтау бола алмайды;

7) біліктілікті арттырудың үздіксіздігі:

Мұғалім өзінің кәсіби шеберлігін, интеллектуалдық, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін арттырады.

5. Педагогикалық мінез-құлықтың негізгі нормалары

16. Колледждің оқытушылары мен қызметкерлері:

а) жұмыс уақытында және жұмыстан тыс уақытта:

1) педагогикалық әдеп пен қызметтік мінез-құлықтың негізгі принциптерін, ережелерін сақтауға;

2) оқушыларды жоғары адамгершілік, ата-анаға, этномәдени құндылықтарға, қоршаған әлемге құрметпен қарау рухында тәрбиелеуге ықпал ету;

3) оқушылардың бойында Отаны – Қазақстан Республикасына деген құрметті көзқарасты қалыптастыру, патриоттық рухты тәрбиелеу;

4) Қазақстан Республикасы педагог қызметкерінің жоғары атағына нұқсан келтіретін іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;

5) қызметтік міндеттерін адал және сапалы орындауға;

6) колледжде корпоративтік мәдениетті дамытуға ықпал ету;

7) ұжымды жалпы миссия, құндылықтар мен колледж жүйесін басқару қағидаттары арқылы біріктірілген ұжымға біріктіріп, корпоративтік рухты қалыптастыруға уақыт бөлу;

- 8) өзінің кәсіби біліктілігін үнемі жетілдіріп отыруға, өзін-өзі тәрбиелеуге және өзін-өзі жетілдіруге белсенді қатысуға;
- 9) еңбек тәртібін қатаң сақтауға;
- 10) жұмыс орнында қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, өнеркәсіптік қауіпсіздік және өндірістік санитария талаптарын сақтауға;
- 11) колледж мүлкіне ұқыпты қарауға және оны жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 12) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру жөнінде шаралар қабылдайды;
- 13) колледж қызметінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты қалыптастырады және сақталуын қамтамасыз етеді;
- 14) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөнінде шаралар қабылдауға, өзінің жеке мінез-құлқымен адалдықтың, бейтараптық пен әділдіктің үлгісін көрсетуге;
- 15) қызметтік ақпаратты пайдакүнемдік және өзге де жеке мақсаттарда пайдалануға жол бермеуге;
- 16) жеке үлгі бойынша ұжымда тұрақты және жағымды моральдық-психологиялық ахуалды құруға ықпал етуге;
- 17) кездесулер, келіссөздер кезінде дұрыс және құрметпен сөйлеуге, енжарлық пен дөрекілікке төзбейді;
- 18) әріптестеріне қолдау көрсету және көмек көрсету;
- 19) толық көлемде көрсетілмесе де, көмек пен көмек үшін әрқашан ауызша алғыс айту;
- 20) көпшілікке жатпайтын мінез-құлық, оның ішінде қоғамдық орындарда, қоғамдағы ар-намыс пен мас болу жағдайларына жол бермеуге;
- 21) студенттермен және әріптестерімен, ата-аналарымен немесе заңды өкілдерімен, қоғамдық ұйымдардың, бақылаушы мемлекеттік органдардың және әлеуметтік әріптестердің өкілдерімен қарым-қатынаста адал, әдепті, әділ, әдепті және ілтипатты болуға;
- 22) өз кезегінде қоғамдағы имандылыққа, тәртіп пен қауіпсіздікке нұқсан келтіретін және басқа азаматтардың заңсыз, жария емес әрекеттерінің таралуына жол бермейтін заңды бұзбауға;
- 23) қызметтік міндеттерін орындау кезінде киімдегі іскерлік стильді сақтауға; профессорлық-оқытушылық құрамның сыртқы келбеті өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде колледждің беделін нығайтуға ықпал етуі және іскерлігімен, ұстамдылығымен және бейтараптығымен ерекшеленетін жалпы қабылданған іскерлік талаптарға сәйкес келуі керек;
- 24) педагог мәртебесін пайдакүнемдік және өзге де жеке мақсаттарда пайдаланбауға;
- 25) өз қызметінде Академиялық адалдық кодексін қатаң сақтауға, оның ішінде академиялық ортада адалдық пен өзара құрметті қалыптастыратын негізгі институционалдық құндылық ретінде академиялық адалдықты қамтамасыз етуге;
- 26) академиялық мәдениетті қалыптастыруға үлес қосатын, студенттерді академиялық адалдықтың жоғары стандарттарын ілгерілетуге және қорғауға ынталандыратын және ынталандыратын оқытушы-тәлімгер ретінде өз студенттеріне құрмет көрсетуге, оқытушы тәртіптің нақты саясатын, студенттерден күтілетін талаптарды айқындауға, студенттер жауапкершілікке тартылады және олардың академиялық адалдық принциптері мен стандарттарын бұзғаны үшін тиімді шаралар қолданады, студенттерге білім беру, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсететін және академиялық адалдыққа жол бермейтін академиялық органы құру;
- 27) бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде интернет-басылымдарда материалдарды жариялауға, талқылаудың дұрыс нысанда жүргізілуін қамтамасыз ете отырып, жеке тұлға ретінде көпшілік алдында тек өз атынан сөйлеуге, конструктивті емес сын мен этикаға жатпайтын мәлімдемелерден аулақ болуға, ресми ақпаратты жария етпеуге; жария етуге жол берілмейді, қоғамдағы мұғалімнің жоғары дәрежесіне нұқсан келтірмеу;

28) өз атынан ғана жүзеге асыратын педагогикалық, ғылыми және өзге де шығармашылық қызмет туралы материалдарды жариялауға;

29) көпшілік алдында сөз сөйлеу, колледж атынан бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдар колледж басшысымен келісіледі;

30) әлеуметтік желілерде тексерілмеген және (немесе) сенімсіз және (немесе) әдепсіз ақпаратты таратпауға, қоғамдағы педагогтың жоғары дәрежесін нығайтуға ықпал етуге; жалған ақпарат таратпау;

31) ТЖКБ саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға ықпал етеді;

32) білім алушылардың жетістіктерінің (сәтсіздіктерінің), олардың әлеуметтік жағдайының, ата-анасының немесе заңды өкілдерінің жұмыс орнының құпиялылығын қамтамасыз етуге және бұл мәліметтер кәмететке толмаған оқушының ата-анасының немесе заңды өкілдерінің жазбаша келісімімен ғана ашылады немесе кәмететке толған студенттің жазбаша келісімімен;

33) заңнамада және колледж жүйесі басшылығының ішкі құжаттарында белгіленген шектерде қызметтік құпияны жария етпеу, сондай-ақ қызметтік (құпия) ақпараттың сыртқа шығуына жол бермеу жөнінде шаралар қабылдайды.

б) оқу процесіне қатысушылармен қарым-қатынаста:

1) жасына, жынысына, ұлтына, дінге көзқарасына, азаматтығына, тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына немесе кез келген басқа мән-жайларға қарамастан білім алушының құқықтарын, ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

2) студенттерге құрметпен, сондай-ақ жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтай отырып, аты-жөнін атауға, есімдердің жазылуы мен айтылуында ерікті бұрмалану фактілеріне жол бермеуге;

3) белгілі бір мәселелерді шешуде студентке, басқа мұғалімдерге ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбау, өзінің мұғалім мәртебесіне баса мән бермеу;

4) студенттерге қатысты қаржылық және өзге де бопсалау фактілеріне жол бермеуге, әріптестері тарапынан мұндай әрекеттердің жолын кесуге күш салуға;

5) өз іс-әрекеттерімен қызметкерлер мен студенттер тарапынан олардың іс-әрекеттері мен мінез-құлқы үшін қоғам тарапынан негізді сынға жол бермеуге, оған төзуге, кемшіліктерді жою және кәсіби қызметін жақсарту үшін сындарлы сын қолдануға; сотта жауапқа тартуға жол бермеу;

6) білім алушыларға кәсіби қолдау көрсетуге;

7) Академиялық адалдық кодексіні сақтауға, білім алушылардың білімін, іскерлігі мен дағдысын, құзыретін шынайы және объективті бағалауға;

8) педагогикалық әдептің бұзылғаны туралы шағым жасаған адамдарды кемсітпеуге;

9) оқу процесін саяси үгіт, діни насихат немесе білім алушыларды Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін әрекеттерге итермелеу мақсатында пайдаланбауға;

10) колледж бен педагогикалық қоғамдастықтың беделіне нұқсан келтірмей, әңгімелесу, әңгімелесу кезінде әдептілік сақтауға;

11) колледждің мүдделеріне кедергі келтіретін, оқу процесінің тиімділігіне кедергі келтіретін немесе оның тиімділігін төмендететін әрекеттерге қарсы тұруға.

с) әріптестермен қарым-қатынаста:

1) жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, әдепті және дұрыс болуға;

2) басқа мұғалімнің кәсіби біліктілігіне көпшілік алдында күмән келтірмеу;

3) басқа қызметкерлер мен студенттердің, ата-аналардың немесе заңды өкілдердің, басқа адамдардың көзінше әріптестерін, қарамағындағыларды, басшыны сынаудан аулақ болуға;

4) дәлелсіз және дәлелсіз шағымдар мен өтініштерден аулақ болуға, педагогикалық әдептің бұзылғаны туралы шағым берген адамға жауап қайтару шараларын қолданбауға;

- 5) дұрыс емес мінез-құлық (әрекет) үшін міндетті түрде кешірім сұрау;
- 6) басшыларға, әріптестерге, бағыныштыларға және студенттерге «Сіз» деп үндеу;
- 7) жұмыс уақытында олар тікелей қызметтік міндеттерін орындауға байланысты жағдайларда ғана айналысады;
- 8) ант бермеу, ұстамдылық пен агрессия көрсетпеу, өлшем мен өзін-өзі ұстау сезімін жоғалтпау;
- 9) әріптестеріне олардың жұмысында көмектесуге, білімі мен тәжірибесімен бөлісуге;
- 10) колледжде маңызды шешімдер ашықтық және жалпы қатысу қағидаттары негізінде қабылданады.

d) колледж әкімшілігімен қарым-қатынаста:

- 1) колледж әкімшілігі мүшелерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге, жеке басына әділеттілікке көзқарасының үлгісі ретінде әрекет ету;
- 2) меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етуге, кадр мәселелерін шешу кезінде туыстық, қауымдастық және тұлғалық мәселелерде артықшылықты қамтамасыз етпеуге;
- 3) өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ тәртіптік жазаларды, көтермелеу мен айыппұлдарды қолдану кезінде бейтараптық;
- 4) еңбек, денсаулықты қорғау, тиімді жұмыс істеуі үшін қауіпсіз және қажетті жағдайлар жасауға, сондай-ақ кемсітушілік пен қол сұғудың кез келген нысанындағы қызметкерлердің ар-намысы мен қадір-қасиетін болдырмайтын қолайлы моральдық-психологиялық ахуалды қалыптастыруға бағытталған шараларды қабылдауға;
- 5) коммерциялық емес сипаттағы мәселелерді шешу кезінде олардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік мүмкіндіктерін пайдаланбауға;
- 6) құқыққа қарсы іс-әрекеттерді, сондай-ақ жалпы қабылданған мораль мен этика нормаларына сәйкес келмейтін құқық бұзушылықтарды жасауға мәжбүрlemeуге;
- 7) негізсіз айыптау, қорлау, арамдық фактілерін жоққа шығаруға;
- 8) әдеп қағидалары мен мінез-құлық ережелерін бұзу фактілері бойынша тергеп-тексерулер жүргізуге жәрдемдесуге;
- 9) жанжалдар туындаған жағдайда ашық және сенімді диалог үшін жағдай жасауға;
- 10) өз жұмысын немесе жобасын жақсарту бойынша басшылықтың кез келген сындарлы ұсыныстарына оң көзқараспен қарауға;
- 11) кемшіліктерді жоюға және қызметті жақсартуға;
- 12) колледж басшысының заңды тапсырмаларын орындауға кедергі келтіретін әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;
- 13) колледж басшысының немесе басқарманың тапсырмаларын орындау кезінде тек объективті және шынайы ақпарат беруге;
- 14) педагогикалық әдеп және педагогикалық қызмет нормаларын бұзатын тәртіптік теріс қылық туралы колледж әкімшілігінің мүшелерін дереу хабардар етуге міндетті.

6. Әкімшілік, бөлімше бастығы және бағыныштылар арасындағы қарым-қатынас этикасы

17. Колледждің әкімшілік мүшесі, құрылымдық бөлімшесінің басшысы:
- 1) өзінің кәсіби және жалпы адами мінез-құлқымен кәсіпқойлықтың үлгісі болуға, әділеттіліктің, адамдарға мейірімділік пен ілтипаттылықтың үлгісін көрсету, ұжымда қолайлы моральдық-психологиялық ахуалды қалыптастыруға үлес қосу, бағыныштыларға үлгі;
 - 2) өзіне және бағыныштыларға болуды талап ету;
 - 3) өзін-өзі жетілдіруге ұмтылады;
 - 4) өз мінез-құлқының нормалары мен принциптерін кәсіптік этика мен іскерлік қарым-қатынастың негізгі ережелеріне негіздеуге;

5) бағыныштылардың жеке басына құрметпен қарауға, олардың қадір-қасиетіне нұқсан келтірмеуге;

6) ұжымда достық және іскерлік атмосфераны құру;

7) бағыныштыларға өз қателіктерін мойындай білуге және олардың атына айтылған сындарлы сын үшін оларды жауапқа тартпауға;

8) басшының өз жауапкершілігін бағыныштыларға жүктеуге құқығы жоқ.

18. Бағынысты жұмысшы:

1) еңбек тәртібін қатаң сақтауға;

2) келмеу себептері туралы тікелей басшыға уақтылы хабарлауға;

3) колледж әкімшілігін, олардың атын және әкесінің атын жеке білуге;

4) дәлізде немесе ашық жерде кездескен кезде бірінші басшымен амандасу;

5) колледж ғимаратына немесе бөлмеге/кеңсеге кірген кезде алдымен жиналғандармен амандасу;

6) білім беру, жүйелік сапаны басқару (СМ) және колледждің ішкі өмірін ұйымдастыру мәселелері бойынша басшылыққа, әкімшілікке және құрылымдық бөлімшелердің басшыларына өз пікірін ашық білдіруге және өтініштер мен ұсыныстармен жүгінуге;

7) жеке беделі мен іскерлік беделіне немесе колледждің беделі мен беделіне нұқсан келтіруі мүмкін жанжалды жағдайларға араласпау.

19. Колледж басшысымен немесе басшының орынбасарларымен, оқытушылармен және қызметкерлермен кездесулер өткізу кезінде:

1) жиналыстарға алдын ала келу (бастауға 5 минут қалғанда);

2) күн тәртібімен алдын ала танысуға және олармен бірге барлық қажетті материалдар болуға;

3) жиналыс басталар алдында ұялы телефондар дыбыссыз режимге қойылады;

4) сөйлеушілерге құрметпен қарауға, үнсіздік пен тәртіпті сақтауға, сөз аяқталғаннан кейін және қаралатын мәселелердің мәні бойынша ғана сұрақ қоюға;

5) отырыс кезінде кеңседен шыққанда және қайтып келе жатқанда үнсіз кешірім сұрауға;

6) жеке мәселелерді шешу үшін платформаны пайдаланбаңыз.

7. Сыртқы құрылымдармен, серіктестермен және бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара әрекеттестіктің этикалық ережелері

20. Бөгде ұйымдармен, әлеуметтік серіктестермен және колледж жұмыс берушілерімен, оқытушылар мен колледж қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде мыналарды басшылыққа алады:

1) іскерлік этиканың жоғары стандарттары;

2) ұсынылатын ақпараттың сенімділік принципі;

3) келіспеушіліктер мен дауларды келіссөздер және ымыраға келу жолымен шешудің басымдылығы қағидаты.

21. Бұқаралық ақпарат құралдарымен, оқытушылармен және колледж қызметкерлерімен өзара әрекеттесу кезінде:

1) колледждің мүддесі үшін әрекет етуге, оның имиджін сақтауға, колледждің мүддесі мен беделіне нұқсан келтіретін әрекеттерге бармауға;

2) өзінің міндеттерін орындау кезінде алынған мәліметтерді басқа мақсаттарда пайдалануға жол бермеуге;

3) сенімсіз (жалған) ақпараттың таралуына жол бермеуге міндетті.

8. Мұғалімнің, қызметкердің ар-намыс және әдеп кодексін бұзғаны үшін жауапкершілік

22. Педагогикалық әдепті бұзғаны үшін оқытушылар мен колледж қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапкершілікке тартылады.

23. Педагогикалық әдептің сақталуын бақылауды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен колледжде құрылған Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес жүзеге асырады.

24. Осы Кодекстің талаптарына және/немесе жұмыс барысында туындаған этикалық мәселелерге, сондай-ақ осы Кодекстің талаптарын бұзуға, сыбайлас жемқорлыққа және басқа да заңсыз әрекеттерге қатысты сұрақтар бойынша оқытушылар мен колледж қызметкерлері, сондай-ақ мүдделі тұлғалар хабарласуға құқылы:

- 1) колледж басшысына;
- 2) әкімшілікке;
- 3) олардың тікелей басшысына;
- 4) Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес төрағасына;
- 5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметке, Комплаенс қызметінің уәкілетті басшыларына және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссияға;
- 6) оқытушылар мен колледж қызметкерлерінің бекітілген әдеп талаптарын бұзу мән-жайлары анықталған жағдайда кадр инспекторына; шешімдер қабылдау үшін материалдарды қарауға жолдамалар.

25. Егер қоғамдық айыптау педагогты сыбайлас жемқорлық қылмыс жасады деген негізсіз айыптау болса, ол мұндай айыптау анықталған күннен бастап бір ай ішінде оны жою жөнінде шаралар қабылдауға міндетті.

26. Кадр қызметінің басшысы жұмысқа қабылдау кезінде қызметкерді оның кәсіби құзыреті шегінде міндеттері, құқықтары мен әрекеттері туралы хабардар етуге, оны лауазымдық нұсқаулықтың, ішкі еңбек тәртібі ережелерінің, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл стандартының мазмұнымен қол қою арқылы таныстыруға міндетті. , Академиялық адалдық кодексі және осы Кодекс.

27. Кодекстің нормаларын бұзу колледж қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет болып саналады.

28. Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес отырысында осы Кодексте белгіленген этикалық нормалар мен ережелерді бұзуға байланысты мәселелер қаралады.

29. Кодекс нормаларын бұзғаны үшін педагог пен қызметкерге қандай шаралар қолданылуы мүмкін:

- 1) көпшілік алдында кешірім сұрау бойынша ұсыныстар;
- 2) педагогикалық ұжым мен әкімшілік алдында мінез-құлықты талқылау;
- 3) тәртіптік және әкімшілік жазалар.

30. Колледж басшылығы осы Кодекстің нормаларын бұзған оқытушыға немесе қызметкерге мынадай жазалау шараларын қолдануға құқылы:

- 1) ауызша ескерту/ескерту;
- 2) жазбаша ескерту/ескерту;
- 3) сөгіс;
- 4) жеке ісіне жазумен қатаң сөгіс;
- 5) жұмыстан босату.

31. Осы Оқытушының, колледж қызметкерінің Ар-намыс және әдеп кодексі ___ беттегі колледждің педагогикалық кеңесінің 2022 жылғы _____ қарашадағы № _____ хаттамасы отырысында қаралды.

32. Осы Кодекс колледж басшысы бекіткеннен кейін келесі күні күшіне енеді және оған барлық оқытушылар мен колледж қызметкерлері қолжетімді болуы үшін дереу жариялануға тиіс.

Құжатты бекіту парағы

№№ р.р	Атқаратын қызметі	Бітімгердің тегі, аты және әкесінің аты	Бекіту күні	Қолы
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Пошталық тізімнің тізімі және құжатты беру

№№ р.р	Құжаттың пошталық мекенжайы	№ экземпляра	Тасымалдаушы нұсқасы құжат	Алу күні	Алушының аты-жөні, қолы
1	2	3	4	5	6
1.	Сапа менеджері	б/н	қағаз – бақылау электронды		

Құжаттың электронды нұсқасын орналастыру мекен-жайы: Google drive tatksmq@gmail.com сайтындағы «SM TATK құжаттамасы» деректер қоры: папка - Бағыттауыш құжаттар - Облыстардағы кодтар мен стандарттар

Құжатты жаңарту парағы

Құжатты жаңарту күні	Талдау нәтижелері және құжаттың өзектілігі (құжаттың өзгеріссіз жарамдылығы/құжатқа өзгертулер енгізу/құжатты қайта ресімдеу/құжатты жою және пайдаланудан алу	Жауапты тұлғаның аты-жөні, қолы
1	2	3

Құжатқа өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағы

№№ р.р	Өзгерістер жататын тармақшаның, тармақтың, бөлімнің нөмірі	Негіз (құжаттың нөмірі мен күні)	Өзгеріс күні	Өзгеріс енгізген адамның қолы
1	2	3	4	5

Құжаттармен танысу парағы

№№ р.р.	Тегі Аты Әкесінің аты	Қызмет атауы	Қолы	Танысу күні
1	2	3	4	5
